

ת"פ 56498/08/19 - מדינת ישראל נגד סעד קיאנייה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 56498-08-19 מדינת ישראל נ' קיאנייה (עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

המאשימה

נגד

סעד קיאנייה (עציר)
ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד מחמוד וריאד
סוואעד

הנאשמים

גזר דין

העובדות והאישומים

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של נסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 333, 335 בצירוף סעיפים 25, 29 לחוק העונשין תשל"ז-1977. הסדר הטיעון כלל הסכמה על תיקון כתב האישום ללא הסכמות לעניין העונש.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בלילה שבין 10.8.19 לבין 11.8.19, לילה בו ציינו היהודים את ליל תשעה באב והמוסלמים חגגו את חג הקרבן, ברחוב סלאח א-דין בירושלים, השתתף הנאשם באירוע שיתואר להלן.
כתב האישום מתאר כי במועד הרלוונטי היו ברחוב אנשים וכלי רכב רבים, שגרמו לצפיפות ולפקקי תנועה. המתלון נסע ברחוב באיטיות ברכב מסוג פולקסווגן ועצר את הרכב מספר פעמים בשל הצפיפות. הנאשם וצעירים נוספים ששהו ברחוב הבחינו במתלון החובש כיפה כשנהג ברכב והחליטו לכלות בו את זעמם. הם היכו את המתלון ובעטו בו ממרחק שבין מספר סנטימטרים למטרים בודדים (כך על פי כתב האישום), יידו לעברו אבנים וחפצים נוספים שחלקם פגעו בראשו של המתלון. הם יידו בקבוקי זכוכית, פחיות שתיה, מוט ברזל, כוסות ועוד, עד לניפוץ יתר חלונות הרכב. כמו כן בעטו ברכב, אחד המעורבים האחרים ניסה למשוך את המתלון ולהוציא אותו מהרכב בכח והמתלון עמד בפני פגיעה מוחשית ומיידית. הנאשם השתתף במעשים בכך שהלך עם אחרים אחרי הרכב במהלך נסיעתו האיטית, כשהוא רואה את האחרים מכים את המתלון, מכים ברכב ומיידים אבנים וחפצים לעברו.
3. במהלך האירוע נזרק על המתלון חפץ מבעד לשמשה האחורית והוא התנגש ברכב שנסע לפניו. הנאשם הגיע סמוך לחלון הרכב וריסס את פניו של המתלון בחומר שגרם לצריבה בעינו. בהמשך נותר הנאשם בקרבת הרכב כאשר

אחרים מנסים לפגוע במתלון וברכב ושוברים את השמשה הקדמית של הרכב על ידי השלכת חפץ כבד למרכזה.

ברכב שלפני רכב המתלון נסע שוטר, והוא יצא מרכבו וירה שלוש יריות באויר באקדח שנשא, והביא להפסקת המעשים והרחקת ההמון.

4. כתוצאה ממעשי הנאשם והאחרים נגרמו למתלון שטפי דם בראשו, שריטות וסימנים אדומים בצווארו. כמו כן חלונות הרכב נופצו, נגרם נזק למראה השמאלית ולפנס הימני אחורי, ונגרמו סימני מעיכה לפח.

הטיעונים לעונש

5. מטעם המאשימה הוגשו כראיות לעונש סרטונים ממספר מצלמות שתיעוד את האירוע, וכן גליון הרישום הפלילי של הנאשם וגזרי דין שניתנו לשותפיו.

6. ב"כ המאשימה טענה כי מעשי הנאשם פגעו בערכים ראשוניים במעלה של הזכות לחיים ולכבוד, שלמות גופו ונפשו של אדם. היא הוסיפה כי קיימת חומרה מיוחדת כאשר המעשים מבוצעים על רקע לאומני, ופוגעים במערכת היחסים העדינה בין חלקים שונים באוכלוסייה. לטענתה מדובר בלינץ', מצב קיצוני של ביצוע עבירה בצוותא, האירוע המתלקח ומגיע לאבדן שליטה. במצב כזה, נטען, אחריותו של כל אחד מהמעורבים אינה מתמצה בחלקו המוגבל באירוע. ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם נכח במהלך כל האירוע. הוא הלך עם האחרים אחרי הרכב וצפה באחרים מכים את המתלון וזורקים עליו חפצים. לאחר מכן הגיע הנאשם למקום, ריסס את פניו של המתלון וגרם לו לצריבה, כשהמתלון פגוע וחסר אונים. התובעת הוסיפה כי המתלון נפגע פגיעות גופניות כמתואר בכתב האישום, ועלול היה להינזק נזק חמור בהרבה אלמלא נוכחותו של השוטר במקום. לדבריה אירוע כזה מותיר רשמים קשים גם נפשית.

7. לעניין הענישה הנוהגת, ב"כ המאשימה הפנתה לפסק הדין בע"פ לע"פ 2285/05 **מדינת ישראל נ' אסחאק חמיד** וערעורים שכנגד (5.12.05, להלן: **עניין חמיד**), שם נדונו מספר נאשמים, בגירים וקטינים, כל אחד לפי חלקו. לאור זאת ביקשה לקבוע מתחם ענישה שבין 3-5 שנות מאסר בפועל.

8. באשר למיקומו של הנאשם במתחם, נטען כי יש להביא בחשבון מחד גיסא את הודאתו, נטילת האחריות והחיסכון בזמן, ואת גילו הצעיר. מאידך גיסא הנאשם צבר לחובתו 3 הרשעות קודמות בעבירות חמורות, האחרונה מביניהן ממין העניין, והדבר מצביע על העדר מורא מפני החוק.

המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש של 4 שנות מאסר, מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי משמעותי למתלון.

9. ב"כ הנאשם עו"ד מחמוד טען כי לאחר שהנאשם התקרב לרכב וריסס את המתלון, הוא התרחק מהמקום ולא נשאר עם ההמון התוקף, ולא המשיך לפגוע במתלון או ברכב. הוא הוסיף כי האירוע לא תוכנן מראש אלא "התגלגל" באופן ספונטני.

10. עוד טען הסניגור כי פסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה שונה בעובדותיו באופן מהותי מעובדות האירוע הנדון כאן, כך שלא ניתן ללמוד ממנו על רמת הענישה. הוא הפנה לפסקי הדין בת"פ (מחוזי י-ם) 11826-08-14 **מדינת ישראל נ' טיידרוס** (פסקי דין מיום 4.9.17 ומיום 8.1.19, להלן **עניין טיידרוס**), שם נדון אירוע תקפת פלשתינאים על ידי יהודים על רקע לאומני. לטענת הסניגור מדובר בנסיבות חמורות יותר, הן בשל חלקם של הקטינים בפרשה זו והן משום שהנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות, והם נדונו לעונש שעיקרו של"ץ, אשר הומר בערעור

במאסר בעבודות שירות. הוא הדגיש כי אין דין אחד לתקיפת יהודים ודין אחד לתקיפת ערבים.

11. לאור האמור טען ב"כ הנאשם כי מתחם העונש ההולם נע בין 7-15 חודשי מאסר בפועל. הוא ביקש למקם את הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם, לאחר שהודה בעקבות הליך גישור ללא ניהול הוכחות, ולנוכח החיסכון בזן וגילו הצעיר של הנאשם.

12. ב"כ הנאשם עו"ד סואעד הוסיף לעניין הבדלי הענישה בין יהודים לערבים כי במחקר נמצא שעל נאשמים ערבים מוטלים עונשים חמורים יותר מאשר על יהודים, והדבר מנוגד לכללי הצדק הטבעי, לערכי מגילת העצמאות ולחוק יסוד כבוד האדם וחירותו.

עוד טען כי במקרה זה ראוי לסטות מרמת הענישה ולהקל במתחמי הענישה משיקולי צדק בשל צו השעה - מחלת הקורונה. זאת, הן בשל החשש המוגבר לתחלואה, הן משום שנפגעת הזכות להליך הוגן כאשר הנאשם אינו נמצא פיזית באולם בית המשפט אלא מאחורי מסך, והן בשל תנאי הכליאה הקשים יותר בתקופה זאת, מבחינת האפשרות לקבלת ביקורים וכדו'.

13. **הנאשם** עצמו ביקש להתחשב בו ובכך שהודה במיוחד לו.

תסקיר שירות המבחן

14. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם. על פי התסקיר הנאשם, כיום כבן 22, התגורר עובר למעצרו בבית הוריו בסילואן ועמד להינשא. הוא עבד עם אחיו בתחום החשמל והמיזוג. משפחתו של הנאשם נורמטיבית ותומכת, הוא סיים 12 שנות לימוד בהצלחה. לחובתו 3 הרשעות קודמות, ובעבר שירות המבחן לא בא בהמלצות לגביו בשל קושי בקבלת אחריות. גם במקרה זה הנאשם התקשה לקבל אחריות למעשיו וניסה לצמצמם. הוא טען שהתיז מים ולא חומר אחר, שלא ידע שהנוסע הוא יהודי, וכי מדובר באירוע שנבע מתוך שעשוע.

15. קצינת המבחן ציינה מחד גיסא את שאיפתו של הנאשם לנהל אורח חיים תקין ורצונו להתחתן ולהקים משפחה, ומאידך גיסא את מעורבותו החוזרת בפלילים ודפוסי ההתנהגות המובילים להתנהגות זו. היא המליצה על ענישה מוחשית כגורם המציב גבולות ברורים, בצד ענישה מותנית. בצד זאת ביקשה להביא בחשבון את גילו הצעיר והחשש שחשיפה ממושכת לחברה עבריינית בצד חוסר בשלות וזהות עצמית מגובשת עלולה להביא לרכישת דפוסי התנהגות עברייניים.

מתחם העונש ההולם

16. מעשיהם של הנאשם ויתר המעורבים באירוע פגעו במתלון פגיעה פיזית לא מבוטלת. אך נראה שהפגיעה המשמעותית יותר היתה הפגיעה בתחושת הביטחון האישי, והחרדה הממשית שחש המתלון מפני אפשרות של פגיעה קשה ואף סיכון ממשי לחייו. בנוסף לפגיעה המתלון עצמו פגעו מעשיהם של הנאשם והאחרים במרקם החיים החברתיים והאפשרות שיהודים וערבים יחיו במדינת ישראל בשלום זה בצד זה.

17. העבירה בוצעה כאשר המתלון נסע לתומו ברחוב, בליל חג מוסלמי וצום יהודי. חבורת התוקפים החלה

במעשיה לאחר שהבחינו במראהו היהודי, ללא עילה כלשהי או פרובוקציה מצידו. המתלונן הותקף על ידי חבורה בלתי מוגדרת, אנשים שונים שהגיעו מכיוונים שונים ברחוב, באופן המעצים את תחושת הפחד והעדר המוצא. גם אם הפגיעות הפיזיות שנגרמו למתלונן אינן חמורות במיוחד, ניתן להניח שרגעי האימה שעבר לא יישכחו במהרה.

18. מצפיה בסרטונים נראה אירוע קשה שנמשך דקות ארוכות, וכלל מעשי תקיפה שונים בזה אחר זה שהלכו והסלימו. תחילה נפגע הרכב ולאחר מכן החלה פגיעה במתלונן עצמו, על ידי מספר גדול של אנשים, כשהמתלונן חסר אונים, לכוד בתוך הרכב, ואינו יכול הימלט מהמקום בשל עומס התנועה בכביש והאנשים הרבים שהקיפו אותו מכל עבר ולא הראו סימן של התנגדות למעשי התוקפים. האירוע נפסק רק תודות לכך שבדרך מקרה ברכב שלפני המתלונן נסע שוטר חמוש, שהבחין באירוע, יצא מרכבו וירה. אלמלא כן עלול היה להסתיים בכי רע.

נגרמו נזקים של ממש למתלונן וגם לרכב.

19. חלקו הישיר של הנאשם שבפני נקודתי ומצומצם יחסית. עם זאת, המעשה אינו עומד בפני עצמו בלבד והנאשם פעל כחלק מקבוצת התוקפים.

20. הצדדים הפנו לפסקי דין בעבירות דומות.

ב"כ הנאשם הפנו לפסקי הדין בעניין **טיידרוס הנ"ל**. גם שם הורשעה קבוצת צעירים בתקיפה בצוותא על רקע לאומני, לאחר שגרמו למותקפים חבלות קשות שחלקן הצריכו טיפול רפואי ואף אשפוז. בפרשה זו נקבעו מתחמי ענישה שהטווח העליון שלהם עומד על מספר חודשי מאסר בפועל, ונקבע כי תקופות המאסר הראויות נמוכות מ-9 חודשים או שנה.

21. אין ספק שבענישה צריך להיות דין אחד ליהודים ולערבים. אך עם זאת נראה שבהתעלם ממוצאם ולאומם של התוקפים, ענישה הכוללת של"ץ או מאסר לתקופות קצרות של מספר חודשים אינה הולמת את חומרת העבירה המיוחסת לנאשם שבפני ואינה משקפת רמת ענישה נהגת וראויה לעבירות אלימות חמורות המבוצעות בחבורה.

22. ב"כ המאשימה הפנתה לת"פ 15565-09-19 **מדינת ישראל נ' פלוני** בבית משפט זה, שם נדונו שניים מהקטיגורים שהיו מעורבים באירוע נשוא התיק שבפני, האחד ל-8 חודשי מאסר והשני ל-10 חודשי מאסר, ולעונשים נוספים. כמו כן הפנתה המאשימה לפסק הדין הנ"ל בעניין **חמיד**. מדובר באירוע נסיון לינץ' בשני ישראלים שהגיעו בטעות ברכבם למחנה הפליטים קלנדיה והותקפו על ידי המון מסתער. האירוע הוגדר על ידי בית המשפט כפרשה חמורה שאך בנס לא הסתיימה בתוצאה קשה פי כמה. בפסק הדין בערעור הוחמר דינו של המעורב העיקרי, שהורשע ביידי שתי אבנים לפחות שאחת מהן פגעה במשאית, וכן בהכאת השמשה במוט ברזל, ולחובתו הרשעה קודמת שבגינה אף נשא מאסר, והוא נדון ל-5 שנות מאסר ועונשים נלווים. עונשו של מעורב נוסף שזרק 2-3 אבנים, כפר במיוחס לו ולחובתו הרשעות קודמות הוחמר ל-4 שנות מאסר. המעורבים הנוספים, חלקם קטינים, נדונו לתקופות מאסר קצרות יותר, כך שבסך הכל עמדו עונשי המאסר שהוטלו על המעורבים בפרשה זו על תקופות שבין 2-5 שנים.

23. עיינתי גם בפסיקה נוספת, ובין היתר בע"פ 193/14 **פאדי נסראללה נ' מדינת ישראל** (26.10.14); ע"פ 6569/05 **אחמד אבו אלעיש נ' מדינת ישראל** (24.7.06).

לאור כל האמור אני קובעת מתחם ענישה הנע בין שנה אחת לבין 3 שנות מאסר.

העונש הראוי במקרה זה

24. הנאשם הוא צעיר כבן 22. הוא הודה במיוחס לו, חסך זמן שיפוטי ואף נטל אחריות, אם כי מן התסקיר עולה כי הו מוטה לצמצום האירוע וחלקו בו.

עם זאת, על אף גילו הצעיר הנאשם צבר לחובתו 3 הרשעות קודמות בעבירות אלימות שונות, ואף ריצה עונשי מאסר.

25. חלקו של הנאשם באירוע כולל הן את הפעולות שביצע בעצמו, והן את היותו חלק מקבוצת התוקפים, כאשר ריבוי המעורבים העצים והגביר את חומרת העבירות ואת הסכנה הנשקפת מהמעשים הרבה מעבר לחלקו של כל אחד. עם זאת, לא נטען כי חלקו של הנאשם היה דומיננטי במיוחד או שהיה בין יוזמי האירוע.

26. כתוצאה מהמעשים נפגע המתלון בגופו, וכאמור לעיל המשך הפגיעה בו נמנע רק בשל הימצאותו של שוטר חמוש במקום. אלמלא כן יתכן שהתוצאה היתה חמורה וקשה בהרבה. מלבד הנזק למתלון נפגע גם הרכב בו נסע, ונגרמו לו נזקי רכוש המצדיקים פיצוי.

27. הזכרתי לעיל את גזרי הדין שהוטלו על מעורבים אחרים בפרשה זו, אולם שם מדובר בקטינים ובמי שעברם הפלילי אינו מכביד בדומה לנאשם שבפני.

28. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כמפורט להלן:

1. מאסר בפועל למשך שנתיים בניכוי ימי מעצרו של הנאשם.
2. מאסר על תנאי ל- 4 חודשים למשך 3 שנים על כל עבירת אלימות.
3. פיצוי למתלון בסך 10,000 ₪ שישולם בתוך 6 חודשים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה אלול תש"פ, 14 ספטמבר 2020, בנוכחות ב"כ הנאשם.